

Hand-out RI&E gevaarlijke stoffen

Het 4-stappenplan toegelicht

Verscherpte inspectie

Het gebruik van en werken met gevaarlijke stoffen brengen altijd risico's met zich mee. Hierdoor staat dit onderwerp (ook in 2021) bij de Nederlandse Arbeidsinspectie hoog op de agenda.

De Nederlandse Arbeidsinspectie is er op gebrand om blootstelling aan gevaarlijke stoffen te verminderen. In de afgelopen jaren is er vanuit de inspectie al prioriteit gegeven aan de CMR-categorie kankerverwekkende stoffen vanwege de grote impact. Hier zijn [asbest](#) en [Chroom-6](#) een bekend voorbeeld van.

Voor de komende periode blijft het onderwerp gevaarlijke stoffen een belangrijk speerpunt en gaat de Nederlandse Arbeidsinspectie bedrijven hierop actief controleren.

Risico's in kaart brengen

In Nederland zijn werkgevers er voor aansprakelijk dat iedere werknemer veilig en gezond kan werken. Dit betekent dat alle (potentiële) risico's in kaart gebracht moeten worden, zodat maatregelen getroffen kunnen worden. Bij het werken met gevaarlijke stoffen is het van belang om inzichtelijk te hebben met welke stoffen, oplossingen en mengsels wordt gewerkt; en wat de aard, mate en duur van de blootstelling is. Om dit inzichtelijk te krijgen, kunnen er berekeningsmodellen gebruikt worden of [blootstellingsmetingen](#) verricht worden.

Het belang van het registreren van gevaarlijke stoffen ligt in het feit dat registratie helpt om het inzicht én overzicht te (be)houden over de gebruikte stoffen en blootstellingswaarden. Om de gezondheidsrisico's te kunnen beoordelen, is het raadzaam om gebruik te maken van het **4-stappenplan van de Nederlandse Arbeidsinspectie**.

Stap 1: Registratie gevaarlijke stoffen

Wat is er voor nodig om een zo compleet mogelijke registratie van gevaarlijke stoffen te maken?

Het is van belang om de aard, mate en duur van de blootstelling te kunnen bepalen. Hierbij is de volgende informatie per stof, oplossing of mengsel noodzakelijk:

- De identiteit van de stof;
- De gevaren;
- De locatie(s) waar de stof wordt gebruikt en/of kan vrijkomen, op welke wijze dit geschiedt en onder welke omgevingscondities;
- De hoeveelheden;
- Een verwijzing naar het veiligheidsinformatieblad (VIB / SDS).

Belangrijk

- Er wordt vereist dat alle stoffen geïnventariseerd worden. Ook moeten de gegevens een reëel beeld geven van de gevaren en risico's en géén subjectieve beoordeling van één of meerdere personen bevatten.
- Indien zich veranderingen voordoen, dan moet dit ook worden aangepast, zodat het een actueel overzicht blijft.

Stap 2: Beoordeel de risico's

- Nadat alle gegevens uit de eerste stap zijn geregistreerd, wordt gekeken naar het blootstellingsniveau. Het vaststellen van blootstellingsniveaus kan worden gedaan door middel van het uitvoeren van blootstellingsmetingen of door gebruik te maken van een bepaalde rekenmethode, zoals met [Chemrade](#)* (software tool);
- Op basis van de resultaten uit de modelmatige berekeningen of blootstellingsmetingen, kan worden bepaald of de mate van blootstelling veilig is;
- Indien er sprake is van een te hoge blootstelling, volgt [stap 3](#);
- Indien dit niet het geval is, volgt [stap 4](#);
 - Enkel voor CMR-stoffen geldt een vervangingsplicht, ongeacht de mate van blootstelling. Dit dient periodiek onderzocht te worden

*Chemrade is door de Nederlandse Arbeidsinspectie erkend als één van de officiële beoordelingstools bij de risicobeoordeling van gevaarlijke stoffen binnen een bedrijf.

Stap 3: Bepaal of de juiste maatregelen worden genomen

- Omdat een te hoge blootstelling is geconstateerd, moeten maatregelen worden getroffen, zodat de mate van blootstelling tot onder de grenswaarde wordt gebracht. Dit vindt plaats middels de [arbeidshygiënische strategie](#) en bevat een uiteenzetting van de technische, organisatorische en gedragsmaatregelen. De arbeidshygiënische strategie begint bij de aanpak van de bron en bevat daarna een uiteenzetting van de technische, organisatorische en gedragsmaatregelen. In de basis kunnen dit eenvoudige maatregelen zijn;
- De maatregelen die getroffen moeten worden, moeten hoog in de arbeidshygiënische strategie staan. Hierbij is het mogelijk om met een goed onderbouwde reden, af te dalen naar een lager niveau;
 - Denk bijvoorbeeld aan het toepassen van een gesloten systeem als het niet mogelijk is om een bepaalde gevaarlijke stof door een niet-gevaarlijke variant te vervangen.

Stap 4: Borg de aanpak van gevaarlijke stoffen

In de laatste stap ligt de focus op het borgen van de aanpak van veilig werken met gevaarlijke stoffen in uw organisatie. Bij deze borging wordt onderscheid gemaakt in:

- Het vroegtijdig signaleren van veranderende situaties, zowel intern door wijzigingen in het proces als extern door nieuwe inzichten in stofeigenschappen;
- Het geven van voorlichting over het veilig werken met gevaarlijke stoffen;
- Toezicht op een veilige werkwijze bij het werken met gevaarlijke stoffen;
- Inzicht in calamiteiten die zich voor kunnen doen met gevaarlijke stoffen en hiervoor voorzieningen bewerkstelligen;
- Het aanbieden van arbeidsgezondheidskundig onderzoek dat past bij het werken met gevaarlijke stoffen.

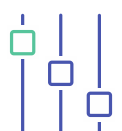

Handhaving

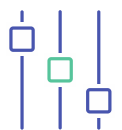
Tijdens een inspectie of beoordeling kan een overtreding geconstateerd worden.

Er zijn drie categorieën van overtredingen:

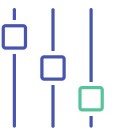
Zwaar

Hierbij is sprake van directe dreiging van een zwaar ongeval. Er is een ernstig gevaar voor de werknemers en/of directe omgeving.

Middelzwaar

Hierbij is geen sprake van directe dreiging voor de veiligheid van werknemers en/of directe omgeving. Wel is vastgesteld dat het bedrijf onvoldoende maatregelen heeft getroffen.

Zeer gering

Dit zijn kleine tekortkomingen waarbij geen sprake is van directe dreiging voor de veiligheid van werknemers en/of directe omgeving.

Onze ervaring

Afhankelijk van de ernst van de overtreding wordt een passend vervolgtraject ingezet. **Bij zeer geringe en (middel)zware overtredingen** krijgt het bedrijf met een hersteltermijn de gelegenheid om de overtreding ongedaan te maken of te herstellen. In dit geval zal handhaving achterwege blijven. **Bij ernstige overtredingen** worden direct handhavingsinstrumenten ingezet. Aan de hand van de aard en ernst van de overtreding(en) en de nalevingsgeschiedenis van het bedrijf, bepaalt het inspectieteam welke sancties ingezet worden.

Advies op maat

Wilt u ook inzicht in de gevaarlijke stoffen binnen uw bedrijf en uw medewerkers hier tegen beschermen?

Ga goed voorbereid de inspectie tegemoet. Laat de specialisten van TAUW u adviseren en begeleiden.

[Adviseer mij](#)

Contact

	Eldert de Vries	Jenieke Kuipers-Dekker
	+31 61 19 19 03 1	+31 62 06 13 59 6
	eldert.devries@tauw.com	jenieke.kuipers@tauw.com
	www.tauw.nl	www.tauw.nl